

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Lukáše Pišvejce ve věci

žalobkyně: **M.L.** , narozená dne ...
bytem ...
zastoupená advokátem Mgr. Bc. Vladimírem Volným
sídlem Paroubkova 228, 344 01 Domažlice

proti
žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**
sídlem Škroupova 18, 306 13 Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2019, č. j. PK-PK/1664/19

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2019, č. j. PK-PK/1664/19, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 11 228 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Bc. Vladimíra Volného, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo pro opožděnost zamítnuto odvolání žalobkyně ze dne 16. 4. 2019 proti usnesení Městského úřadu Domažlice, odboru výstavby a územního plánování čj. MeDO-21941/2019-Šab, sp. zn. OVÚP-10702/2017, ze dne 26. 3. 2019 (dále jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“).

II.

Žaloba

2. V podané žalobě žalobkyně namítla, že žalovaný nesprávně posoudil včasnost odvolání žalobkyně, protože v prvoinstančním rozhodnutí prvoinstanční orgán nepoučil žalobkyni o možnosti podat proti rozhodnutí odvolání. Proto podle § 83 odst. 2 správního řádu mohla žalobkyně podat odvolání v devadesátidenní lhůtě, kterou dodržela. Dále žalobkyně namítla, že prvoinstanční orgán nevyzval žalobkyni k doplnění nezdůvodněného odvolání.
3. Žalobkyně žádala, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

4. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný uvedl, že námitku nesprávně posouzené včasnosti odvolání žalobkyně považuje za důvodnou a souhlasí se zrušením napadeného rozhodnutí a vrácením věci k dalšímu řízení.
5. Žalovaný žádal, aby zdejší soud žalobě žalobkyně vyhověl.

IV.

Posouzení věci soudem

6. Vzhledem k tomu, že žalovaný s tímto postupem vyjádřil výslovný souhlas a žalobkyně ve lhůtě jí k tomu soudem poskytnuté a ani později nevyjádřila svůj nesouhlas s takovým postupem, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. o věci samé bez jednání.
7. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

V.

Rozhodnutí soudu

8. Žaloba je důvodná.
9. Soud předesílá, že mezi účastníky bylo nesporné, že prvoinstanční rozhodnutí, proti němuž lze podat odvolání podle § 76 odst. 5 správního řádu, bylo žalobkyni doručeno dne 26. 3. 2019 a že žalobkyně podala proti prvoinstančnímu rozhodnutí odvolání dne 16. 4.

2019.

10. Z prvoinstančního rozhodnutí soud zjistil, že v rozporu s § 68 odst. 1, 5 správního řádu neobsahuje poučení žalobkyně jako účastnice řízení o možnosti podat proti rozhodnutí odvolání, ani o odvolací lhůtě, ani o odvolacím orgánu ani o orgánu, u něhož je nutno odvolání podat.
11. Podle § 92 odst. 1 věty první správního řádu odvolací správní orgán opožděné odvolání zamítne.
12. Zatímco včasné a přípustné odvolání se v případě, že není shledán důvod pro postup podle § 90 odst. 1 až 4, z věcných důvodů zamítá a odvoláním napadené rozhodnutí se potvrzuje, opožděné nebo nepřípustné odvolání se z formálních důvodů zamítá (a odvoláním napadené rozhodnutí se nepotvrzuje). Při postupu podle § 92 odst. 1 věty první správního řádu odvolací správní orgán nepřezkoumává odvoláním napadené rozhodnutí z věcné stránky. Rozdílnost postupu odvolacího správního orgánu jasně reflektuje odborná literatura: *„Opožděné nebo nepřípustné odvolání odvolací správní orgán zamítne, aniž by je přezkoumával postupem stanoveným v § 89 odst. 2 z hlediska jeho obsahu a řízení předcházejícího jeho vydání. Ustanovení § 92 odst. 1 věta první upravující zamítnutí odvolání pro jeho nepřípustnost nebo opožděnost se od zamítnutí odvolání podle § 90 odst. 5 věta první liší právě v tom, že odvolací orgán napadené rozhodnutí neposuzuje postupem podle § 89 odst. 2, ale zamítá odvolání pouze z formálních důvodů.“* (Josef Vedral: Správní řád. Komentář. 2. vyd. Praha 2012, str. 791) a *„Právní úprava stanoví, že opožděné nebo nepřípustné odvolání odvolací správní orgán zamítne. Jedná se o „formální“ zamítnutí a liší se od zamítnutí „meritorního“ podle § 90 odst. 5, s nímž je navíc spojeno i potvrzení napadeného rozhodnutí. Odvolací správní orgán se zaměřuje na posouzení a odůvodnění opožděnosti nebo nepřípustnosti odvolání, aniž by se věcně vyjadřoval k odvolacím námitkám, a to ani nad rámec či obiter dictum.“* (Lukáš Potěšil a kol.: Správní řád. Komentář. 1. vyd. Praha 2015, str. 469).
13. V případě žaloby proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu o zamítnutí odvolání pro opožděnost nebo nepřípustnost pak i pro soud může být rozhodné toliko to, zda se odvolací správní orgán vyrovnal s otázkou včasnosti nebo přípustnosti odvolání, nikoli však to, zda naplnil požadavky stanovené v § 89 odst. 2 správního řádu. V souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu je soud v případě žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání jako opožděného nebo nepřípustného oprávněn zkoumat v mezích žalobních bodů pouze to, zda se skutečně jednalo o opožděné nebo nepřípustné odvolání a zda byl žalobce zkrácen na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2003, č.j. 5 A 14/2002-35, publ. pod č. 287/2004 Sb. NSS, a usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2008, č.j. 8 As 51/2006-105, jakož i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č.j. 8 As 51/2006-112, ze dne 27. 11. 2008, č.j. 2 As 53/2007-111, ze dne 23. 12. 2009, č.j. 5 As 105/2008-135, a ze dne 23. 4. 2010, č.j. 5 As 10/2010-75). Rozhodnutím podle § 92 odst. 1 správního řádu odvolací správní orgán zamítá odvolání z důvodu jeho opožděnosti či nepřípustnosti, tj. z důvodu nenaplnění jedné ze základních procesních podmínek, bez níž nelze podané odvolání meritorně posoudit, proto také není odvoláním napadené rozhodnutí na základě opožděného či nepřípustného odvolání současně potvrzováno (*contr.* § 90 odst. 5 správního řádu). Obecně platí, že pokud správní orgán poté, co přezkoumá odvoláním napadené rozhodnutí postupem stanoveným v § 89 odst. 2 správního řádu, neshledá důvod pro to, aby s rozhodnutím naložil některým ze způsobů

uvedených v § 90 odst. 1 až 4 tohoto zákona, tedy jinými slovy dojde k závěru, že odvolání není důvodné a není ani důvod pro zastavení řízení, odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí. Od tohoto zamítnutí odvolání je třeba odlišovat zamítnutí odvolání podle § 92 odst. 1 věta první správního řádu, které není výsledkem meritorního přezkoumání obsahu napadeného rozhodnutí a řízení, které jeho vydání předcházelo, ale jedná se o procesní rozhodnutí konstatující pouze opožděnost nebo nepřípustnost odvolání, aniž by byla jakkoli hodnocena a zkoumána věcná a právní stránka rozhodnutí.

14. Žalobkyně v prvé řadě namítala, že její odvolání nebylo opožděné, protože odvolací lhůta obnášela podle § 83 odst. 2 správního řádu 90 dnů.
15. Podle § 83 odst. 1 správního řádu platí, že odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Odvolání lze podat teprve poté, co bylo rozhodnutí vydáno. Bylo-li odvolání podáno před oznámením rozhodnutí odvolateli, platí, že bylo podáno v první den odvolací lhůty.
16. § 83 odst. 2 správního řádu pak stanoví, že v případě chybějícího, neúplného nebo nesprávného poučení podle § 68 odst. 5 správního řádu lze odvolání podat do 15 dnů ode dne oznámení opravného usnesení podle § 70 věty první, bylo-li vydáno, nejpozději však do 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí.
17. Soud vyložil popsané ustanovení § 83 odst. 2 správního řádu tak, že směřuje k ochraně procesních práv účastníků řízení pro případ vadného (tj. chybějícího, nesprávného nebo neúplného ve vztahu k výše pospanému § 68 odst. 1, 5 správního řádu) poučení o možnosti podat odvolání. Zákon pro tento případ stanoví dvě varianty: Pokud bylo vydáno opravné usnesení, pak činí odvolací lhůta 15 dnů ode dne oznámení opravného usnesení. Není-li opravné usnesení vydáno (a vady poučení o odvolání takto odstraněny), lze odvolání podat do 90 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. K popsanému prodloužení odvolací lhůty dochází přímo ze zákona.
18. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. prosince 2012, č. j. 3 As 85/2012 - 4, vyplývá, že *„Jak vyplývá z výše uvedených ustanovení § 68 odst. 5 a § 83 odst. 2 správního řádu, zákon chrání při uplatňování opravných prostředků účastníka tak, aby v důsledku své neznalosti práva neutrpěl v řízení újmu. Tato ustanovení naplňují jednu ze základních zásad činnosti správních orgánů uvedenou v § 4 odst. 2 správního řádu. (...) Důvodem k prodloužení odvolací lhůty podle § 83 odst. 2 správního řádu přitom mohou být jen objektivní vady podaného poučení, nikoliv skutečnost, že si stěžovatel jeden z bodů poučení o své újmě chybně vyložil a subjektivně ho považuje za zavádějící.“*
19. Z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. července 2014, č. j. 11 A 70/2011 - 54, dále vyplývá, že *„Z dikce uvedeného ustanovení : „ Lze odvolání podat ... nejpozději však do 90 dnů ... “ je nutno dovodit, že k prodloužení odvolací lhůty dochází přímo ze zákona, jestliže je poučení správního rozhodnutí neúplné, neplatí základní lhůta, uvedená v ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu, automaticky platí lhůty podle § 83 odst. 2 správního řádu. Uvedené ustanovení neumožňuje správnímu orgánu ani soudu posuzovat otázku, zda chybějící údaj, resp. neúplnost poučení, mohla přímo zasáhnout do práv účastníka řízení. Prostor pro takovouto úvahu z ustanovení § 83 odst. 2 správního řádu nevyplývá.“*
20. Jak je výše vyloženo, prvoinstanční rozhodnutí s chybějícím poučením o přípustném odvolání bylo žalobkyni doručeno dne 26. 3. 2019 a žalobkyně podala proti prvoinstančnímu rozhodnutí odvolání dne 16. 4. 2019. Vzhledem k § 83 odst. 2 správního řádu proto šlo o odvolání včasné, neboť ke dni podání odvolání dosud neuplynula

devadesátidenní odvolací lhůta plynoucí ode dne oznámení rozhodnutí. Odvolání žalobkyně je proto včasné a žalovaný postupoval nesprávně, pokud ho jako opožděné zamítl.

21. Pro úplnost soud uvádí, že v dané věci nebylo správním orgánem vydáno opravné usnesení, soud se proto nezabýval v ustanovení § 83 odst. 2 správního řádu zmíněnou patnáctidenní lhůtou, jejíž běh počíná po doručení opravného usnesení.
22. Pokud jde o další žalobní námitky (žalovaný s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 3. 2009, č. j. 1 As 4/2009-53, postupoval nesprávně, pokud žalobkyni nevyzval k odstranění vad odvolání), tyto soud nevypořádával, protože shledal, že základní úvaha žalovaného o opožděnosti odvolání byla právně nesprávná a musela vést ke zrušení napadeného rozhodnutí. Vypořádávat ostatní žalobní námitky by bylo proto nadbytečné, pokud základní námitku soud posoudil jako důvodnou.
23. Soud tedy dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nezákonné z důvodu nesprávného posouzení včasnosti odvolání žalobkyně proti prvoinstančnímu rozhodnutí. Jelikož je žaloba žalobkyně důvodná, soud žalobou napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). V dalším řízení rozhodne žalovaný znovu o odvolání žalobkyně, přitom bude vycházet z právního názoru, který je vyjádřen v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

VI.

Náklady řízení

24. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud výrokem II tohoto rozsudku podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nebyl v řízení úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalobkyni přiznal soud náhradu nákladu řízení v celkové výši 11 228 Kč. Tato částka sestává z odměny advokáta ve výši 8 228 Kč, kterou tvoří odměna za dva úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu), dvou paušálních částek jako náhrady hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, vše zvýšeno o částku 1 428 Kč odpovídající 21% DPH z předchozích částek, a zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 19. listopadu 2019

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu

